

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 2182

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 april 2026

Hierbij ontvangt u het verslag van de Eurogroep van 27 maart 2026, die plaatsvond via videoverbinding.

In het verslag ga ik daarnaast in op een tweetal andere zaken. Ten eerste geef ik een toelichting bij de ontwikkelingen ten aanzien van de gemeenschappelijke munt (digitale euro), conform de doorlopende toezegging aan de Tweede Kamer. Ten tweede informeer ik de Kamer over de Nederlandse reactie op de consultatie over de mogelijke herziening van de verordening betreffende Europese durfkapitaalfondsen.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

Eurogroep in inclusieve samenstelling

De impact van het conflict in het Midden-Oosten op de Europese economie

De Eurogroep besprak de recente ontwikkelingen op de energiemarkten, waarbij Dr. Fatih Birol, uitvoerend directeur van het Internationaal Energieagentschap (IEA), als gastspreker aanwezig was.

Dr. Birol gaf een analyse van de huidige energiecrisis als gevolg van de onrust in het Midden-Oosten. De impact op de mondiale energievoorziening is omvangrijker dan de crises van 1973, 1979 en 2022 gezamenlijk, door het stil komen te liggen van het transport van gas en olie via de Straat van Hormuz. Naast fossiele brandstoffen staan ook andere cruciale grondstoffen, zoals helium, zwavel en kunstmest onder druk, waarvan de gevolgen op termijn zichtbaar zullen worden. Door schade aan infrastructuur wordt verwacht dat bepaalde voorzieningen langdurig buiten gebruik zullen blijven. Dr. Birol lichtte toe dat de landen van het Internationaal Energieagentschap in reactie op de stijgende prijzen ongeveer 400 miljoen vaten olie uit de strategische reserves hebben vrijgegeven. Dit besluit is bedoeld om rust op de wereldoliemarkt terug te brengen en verdere prijsstijgingen te voorkomen. De gevolgen van de crisis zijn ongelijk verdeeld, waarbij met name ontwikkelingslanden zwaar geraakt worden. Sommige landen zijn overgestapt op het stoken van kolen en in sommige landen vindt er rantsoenering van olie plaats. De gevolgen voor Europa zijn vooralsnog minder verstrekkend, hoewel ook hier de olie- en gasprijzen aanzienlijk zijn gestegen. Dr. Birol concludeerde met de aanbeveling dat overheden en het bedrijfsleven er verstandig aan doen om in te zetten op energiebesparing en versnelling van de transitie naar hernieuwbare bronnen en elektrificatie, in plaats van het nemen van maatregelen die de vraag naar fossiele energie opstuwten.

De Europese Commissie lichtte toe dat de energiecrisis negatieve gevolgen zal hebben voor de verwachte economische groei in Europa en een opwaarts effect zal hebben op de inflatie. Europa heeft sinds de energiecrisis van 2022 geïnvesteerd in hernieuwbare energiebronnen en -infrastructuur, waarmee de gevoeligheid voor energieschokken iets is afgenomen. Tegelijkertijd is er minder budgettaire ruimte om maatregelen te nemen die de economie ondersteunen, mede door gestegen uitgaven aan defensie. De Commissie adviseert dat eventuele steunmaatregelen tijdig, doelgericht en tijdelijk moeten zijn (*timely, targeted, temporary*). Verder benadrukte de Commissie dat energiebesparende maatregelen altijd een *no-regret*-strategie zijn en dat bij de vormgeving van elke maatregel ervoor moet worden gezorgd dat de prijsprikkel behouden blijft, zodat beperking van het verbruik van fossiele brandstoffen wordt gestimuleerd. De Commissie lichtte toe dat er wordt gewerkt aan voorstellen die kaders geven voor lidstaten om belastingen op elektriciteitsverbruik te verlagen om elektrificatie van de economie aan te jagen, het versterken van de energie-infrastructuur en aanpassingen van het emissiehandelssysteem om onwenselijke prijsvolatiliteit te dempen.

Ook de Europese Centrale Bank (ECB) verwacht dat de oorlog in het Midden-Oosten en de impact op de energiemarkten negatief zal wegen op het economisch beeld, waarvan de gevolgen nog langere tijd merkbaar zullen blijven. Ook als de oorlog spoedig wordt beëindigd, zal de economische groei afzakken en zal de inflatie op de middellange termijn hoger uitpakken ten opzichte van het basisscenario. De ECB waarschuwde voor de hoge schulden in sommige lidstaten, waardoor er weinig

budgettaire ruimte is om de economie te ondersteunen. Vooral ongerichte maatregelen kunnen ervoor zorgen dat twijfels over schuldhoudbaarheid voor een aantal landen toenemen, waardoor deze landen zullen worden geconfronteerd met hogere inleenkosten. Dat is in een aantal lidstaten al zichtbaar is. De ECB onderschreef de aanbeveling van de Commissie van tijdigheid, tijdelijkheid en doelgerichtheid bij de vormgeving van eventuele maatregelen. Zowel de Commissie als de ECB riepen op tot het naleven van de Europese begrotingsregels en het waarborgen van de schuldhoudbaarheid van lidstaten.

In hun interventies gaven lidstaten een toelichting op maatregelen die zij op nationaal niveau hebben genomen of overwogen. Meerdere lidstaten, waaronder Nederland, onderschreven de oproep om eventuele maatregelen te laten voldoen aan tijdigheid, tijdelijkheid en doelgerichtheid. Verder gaven landen, waaronder Nederland, aan dat in de huidige crisis moet worden gekeken naar het beperken van het verbruik van fossiele energie en dat er moet worden ingezet op een hoger aandeel niet-fossiele energiebronnen om de energieafhankelijkheid van Europa te verminderen. Daarnaast vroegen enkele lidstaten de Commissie om te kijken naar Europese kaders voor het beperken van overwinsten van bedrijven in de gas- en oliesector die profiteren van de hoge prijzen, zoals ook bij de crisis in 2022 was gedaan. De Commissie zegde toe hiernaar te zullen kijken. Meerdere landen vroegen om een overzicht van de Commissie van nationale maatregelen, om zo te komen tot meer coördinatie en uitwisseling van *best practices* op EU-niveau. Ook dit zegde de Commissie toe. Tot slot benadrukten meerdere landen, waaronder Nederland, dat bij het nemen van nationale maatregelen de schuldhoudbaarheid moet worden gewaarborgd en dat de Europese begrotingsregels moeten worden gevolgd.

Toelichting G7-bijeenkomst van Ministers van Financiën en Centrale Bankpresidenten

Frankrijk gaf in zijn hoedanigheid van voorzitter een vooruitblik op de G7-bespreking van Ministers van Financiën en Centrale Bankpresidenten van 30 maart. De groep zal spreken over de inzet van de strategische oliereserves. Ook wordt aandacht gevraagd voor de toegenomen inkomsten van de Russische Federatie als gevolg van de gestegen olieprijs.

Bij schrijven van dit verslag heeft de bijeenkomst reeds plaatsgevonden en is een gezamenlijke verklaring uitgevaardigd. In die verklaring benadrukten de G7-landen dat ze bereid zijn alle nodige maatregelen te nemen om de stabiliteit van de energiemarkt te waarborgen, mede als reactie op de impact van de oorlog in het Midden-Oosten op olieprijs en energievoorziening. Ze spraken ook steun uit voor het vrijgeven van strategische olievoorraden en riepen landen op geen onnodige exportbeperkingen op olie en gas in te voeren. De verklaring bevestigde ook de voortzetting van steun aan Oekraïne in het licht van de Russische invasie.

Update initiatief van zes lidstaten en gezamenlijke brief over de Spaar- en Investeringsunie

De Duitse Minister van Financiën gaf een toelichting op het initiatief van de zes lidstaten – waaronder Nederland – en hun gezamenlijke brief van 11 maart jl.¹ over het verder brengen van de Spaar- en Investeringsunie. Hij sprak de hoop uit dat er komende periode stappen kunnen worden gezet in de Eurogroep en Ecofinraad, waaronder op het

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2025–2026, 22 112, nr. 4293

kapitaalmarktintegratie- en toezichtcentralisatiepakket (KTP). Andere Ministers van de zes lidstaten uitten hun steun voor het initiatief. Nederland benadrukte dat de groep landen complementair is aan de Eurogroep en de Ecofinraad, en gaf aan dat de groep als doel heeft om de Europese agenda verder te brengen. De voorzitter van de Eurogroep zei de brief te verwelkomen en het als een positief signaal te zien dat de zes grootste economieën gezamenlijk hun gewicht in de schaal leggen om voortgang op de spaar- en investeringsunie te bewerkstelligen. Ook Eurocommissaris Albuquerque sprak zich positief uit, waarbij zij aangaf dat de ambitie om in de zomer tot een Raadsakkoord te komen op het KTP aansluit bij de conclusies van de Europese Raad van 19 maart².

Eurogroep in reguliere samenstelling

Vorbereiding van internationale vergaderingen

De Commissie en de ECB lichtten kort recente wisselkoersontwikkelingen toe. De euro was van september–februari relatief stabiel. De oorlog in het Midden-Oosten heeft echter voor volatiliteit op financiële markten gezorgd. De euro is sindsdien in waarde gedaald, terwijl de dollar apprecieerde als gevolg van stijgende energieprijzen en de *flight to safety*. Ook was er aandacht voor de onderwaardering van de Chinese renminbi.

Overig

Voortgang pakket voor de gemeenschappelijke munt

Conform de wens van uw Kamer inzake de digitale euro en mijn toezegging ten aanzien van de verordening inzake contant geld (LTCR)³, informeer ik u over de laatste ontwikkelingen op deze onderwerpen. Beide onderwerpen vormen samen het pakket voor de gemeenschappelijke munt.

In december 2025 bereikte de Raad een akkoord over het pakket voor de gemeenschappelijke munt. Het Europees Parlement is nog bezig met de behandeling van de stukken. Het is nog onduidelijk wanneer het Europees Parlement tot een gedeelde positie komt, maar de rapporteur heeft de ambitie uitgesproken om het onderhandelstraject voor het pakket voor de gemeenschappelijke munt in mei af te ronden. Zodra het Europees Parlement een positie heeft bepaald, zullen de trilogonderhandelingen tussen de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement van start gaan. Ik informeer uw Kamer zodra deze fase start.

Consultatie mogelijke herziening verordening betreffende Europese durfkapitaalfondsen

Van begin 2026 tot half maart jl. heeft de Europese Commissie een consultatie opengesteld over een mogelijke herziening van de verordening betreffende Europese durfkapitaalfondsen (EU Venture Capital Funds (EuVECA)). De specifieke vragen waren vooral gericht op marktpartijen. Daarom is ervoor gekozen in algemene zin richting de Europese Commissie te reageren. Daarbij is steun uitgesproken voor het verminderen van de lastendruk voor beheerders van beleggingsinstellingen. Beheerders van beleggingsinstellingen, waaronder durfkapitaalfondsen, hoeven geen vergunning aan te vragen als de beheerde activa onder de 100 miljoen euro (fonds zonder hefboomfinanciering) of 500 miljoen euro (fonds met hefboomfinanciering) vallen. Deze beheerders dienen aan

² Zie: Conclusies Europese Raad, 19 maart 2026 – Consilium

³ Kamerstukken II, 2025–2026, 21 501-07, nr. 2158

bepaalde regels te voldoen. Het gaat vooral om rapportageverplichtingen aan de AFM. In Nederland werkt dit verlicht regime goed en is geen gebruik gemaakt van de lidstaattoptie om nadere prudentiële en gedragsregels te stellen. Richting Europese Commissie is aangegeven dat het voor het bevorderen van de interne markt goed zou zijn dat de mogelijkheid voor lidstaten wordt geschrapt om aanvullende regels op te leggen aan beheerders die onder het verlicht regime vallen. Daarnaast is aangegeven dat het hierboven genoemde bedrag van de beheerde activa waarboven een vergunning is vereist niet dient te worden aangepast, afgezien van een inflatiecorrectie. Ten slotte is ingebracht dat de introductie van een nieuw regime voor «mid-size» fondsbeheerders de regelgeving verder compliceert en niet van toegevoegde waarde is.